

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma, Petru Moraru

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Cibotarean Grigorii, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Cibotarean Grigorii Nicolae,

născut la 26 iulie 1983, originar și domiciliat pînă la reținere în s. Văsilcău, r-nul Soroca.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 09 octombrie 2013 - pînă la 23 decembrie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 29 ianuarie 2014 - pînă la 20 martie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 22 mai 2015 – pînă la 28 iulie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013, Cibotarean Grigorii a fost condamnat:

- în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă;

- în baza art. 42,187 alin. (2) lit. b),f) Cod penal, la 5 ani 6 luni închisoare, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 6 ani închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Cibotarean Grigorii, la 21 aprilie 2013, aproximativ la orele 02⁴⁵, aflîndu-se pe bd. Dacia, nr. 31 din mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane,

prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunctă într-o procedură separată, aplicând violența nepericuloasă, deschis a încercat să sustragă de la gâtul cet. Ciutac Nadejda lanțisorul de aur cu greutatea de 20 gr. la preț de 8 000 lei, însă din motive independente de voința sa nu și-a realizat intențiile, în timp ce persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă într-o procedură separată a smuls de la gâtul cet. Murgoi Nadejda lanțul de aur cu greutatea de 23 gr. la preț de 1 000 Euro, cauzând ultimei un prejudiciu material considerabil.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Andriuță Roman în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Cibotarean Grigorii să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat că pedeapsa numită lui Cibotarean Grigorii este prea aspră, la stabilirea căreia instanța nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, care a recunoscut vinovăția parțial, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află. La fel, a invocat că inculpatul nu a avut nici o înțelegere prealabilă cu Scorohod Nicolai, însă intenția de a jefui a apărut spontan după ce Scorohod Nicolai a jefuit-o pe Murgoi Nadejda. Totodată, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, iar prejudiciul cauzat nu mai este considerabil pentru ea.

Astfel, apărarea consideră că ținând cont de rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, de contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, precum și de prezența altor circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei în speță, instanța de judecată poate aplica în privința lui Cibotarean Grigorii prevederile art. 79 Cod penal, pentru a-i stabili o pedeapsă mai blândă nonprivativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2015 apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei lui Cibotarean Grigorii în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b),f) Cod penal și în partea numirii pedepsei definitive și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Cibotarean Grigorii a fost condamnat în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal (red. 2008), cu aplicarea prevederilor art. 81, 82 Cod penal, la 4 ani și 6 luni închisoare, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 6 ani închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În argumentarea soluției adoptate Curtea de apel a menționat că la pronunțarea sentinței instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile incriminate, aceste împrejurări fiind constatate prin totalitatea probelor acumulate la materialele cauzei, probe care au fost corect apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondat argumentul apărării precum că inculpatul nu a avut o înțelegere prealabilă cu Scorohod Nicolai de a jefui părțile vătămate, or din declarațiile ultimelor rezultă că, Cibotarean Grigorii și Scorohod Nicolai împreună s-au apropiat de ele, și le-au atacat simultan cu scopul sustragerii lanțurilor din aur.

Totodată, Colegiul penal a respins și argumentul apelantului precum că inculpatul benevol a renunțat la intenția de sustragere, or prin probele prezentate de partea acuzării cu certitudine s-a constatat că Cibotarean Grigorii nu a reușit să sustragă lanțul de aur doar din motiv că partea vătămată Ciutac Nadejda a opus rezistență activă, iar Murgoi Nadejda l-a apucat de cămașă și-l trăgea într-o parte.

În continuare, Colegiul penal a conchis că, instanța de fond la numirea pedepsei inculpatului în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, nu a ținut cont de prevederile art. 81 Cod penal, incorect stabilindu-i pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, deoarece mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși 3/4 din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător.

În consecință Colegiul penal a concluzionat că ținând cont de prevederile art. 81, 82 Cod penal pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, urmează a fi redusă.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate mai sus a declarat recurs ordinar inculpatul, care fără a invoca nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită, casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare pe capătul de învinuire prevăzut de art. 42,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal și reîncadrarea acțiunilor sale din prevederile

art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în cele ale art. 27,187 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și stabilirea unei pedepse mai blânde non privative de libertate.

În motivarea recursului declarat recurentul a invocat următoarele:

- acțiunile sale greșit au fost încadrate în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, deoarece părțile vătămate față de el nu au careva pretenții, iar prejudiciul cauzat nu este considerabil;

- instanțele de fond eronat l-au condamnat în baza art. 42,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, pe motiv că în speță nu a fost dovedit că el împreună cu Scorohod N. au atacat pe părțile vătămate, or ultimele au indicat la cea de a doua persoană că le-a atacat;

- în sarcina sa greșit a fost reținută starea de recidivă;

- la momentul comiterii infracțiunii sancțiunea art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, prevedea pedeapsa închisorii de la 3 la 6 ani, iar instanțele de fond nu au ținut cont de acest fapt, aplicându-i o pedeapsă prea aspră.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece autorul nu a invocat concret nici unul din temeiurile prevăzute de art. 427 CPP, care este conținutul acestuia, argumentarea din punct de vedere a problemei de drept și prin ce cauza dată are importanță deosebită pentru jurisprudență.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Din conținutul recursului declarat de inculpat se vede că, recurentul deși nu a făcut trimitere la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, contestă hotărârile adoptate în cauză sub aspectul temeiurilor prevăzute de pct. 10), 12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume s-au aplicat pedepse

individualizate contrar prevederilor legale și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține, că aceste temeuri nu și-au găsit confirmarea în cauza dată.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de fond, menținută de instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrii atacate.

Instanța de apel corect a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just menținînd încadrarea acțiunilor lui Cibotarean Grigorii în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) și art. 42, 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal.

Astfel, instanța de apel, examinînd apelul avocatului Andriuța Roman în numele inculpatului, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat partea vătămată Ciutac Nadejda, inculpatul, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina inculpatului în săvîrșirea infracțiunilor incriminate, este dovedită.

Argumentele recurentului, precum că acțiunile sale greșit au fost încadrate în baza art. 27,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, deoarece părțile vătămate față de el nu au careva pretenții, iar prejudiciul cauzat nu este considerabil, nu au nici un suport legal.

În acest sens, Colegiul reiterează, că conform art. 126 alin. (2) Cod penal, la calificarea infracțiunii de sustragere, săvîrșite cu cauzarea de daune în proporții considerabile, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei pricinuite se stabilește luîndu-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute de ea, alte circumstanțe care influențează esențial starea materială a victimei.

Potrivit doctrinei juridice, printre „*alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei*” pot fi enumerate venitul global al membrilor familiei; starea de sănătate a victimei și a membrilor familiei ei apți

de muncă; angajarea sau neangajarea victimei la o muncă permanentă sau provizorie.

Așadar, circumstanța agravantă „cu cauzarea de daune considerabile” a infracțiunii prevăzută de lit. f) art. 27,187 alin. (2) Cod penal are un caracter estimativ. Ea nu este formalizată prin prevederi legale, așa cum este cazul „proporții mari” sau al „proporțiilor deosebit de mari”, ori al „proporțiilor mici”.

Astfel, reieșind din doctrina penală, dacă victima are o stare materială „satisfăcătoare”, atunci nu va funcționa circumstanța agravantă „săvârșirea infracțiunii cu cauzarea de daune în proporții considerabile”. Dacă însă starea materială a victimei este „nesatisfăcătoare”, atunci circumstanța agravantă menționată devine funcțională.

Din materialele cauzei rezultă că, partea vătămată în procesul-verbal de consemnare a plîngerii din 22.04.2013 (f.d.20, vol. I) a solicitat atragerea la răspundere penală a persoanelor care la 21.04.2013 au dorit să sustragă în mod deschis un lanț de aur în valoare de 8000 lei. Ulterior, partea vătămată, fiind interogată în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond la 05.12.2013 (f.d.6, vol. II) a menționat, că „suma de 8000 lei, este considerabilă, pentru că majoritatea cheltuielilor de întreținere mi le achită părinții”

Așadar, Colegiul conchide că în speță și-a găsit confirmare semnul agravant „cu cauzarea de daune considerabile”, or partea vătămată a declarat că „suma de 8000 lei pentru ea este considerabilă, deoarece, deși este încadrată neoficial în câmpul muncii, cînd are nevoie de bani o ajută părinții, la fel părinții îi achită și taxa pentru studii (f.d.6, vol. II).

Cît privește argumentul invocat precum că instanțele de fond eronat l-au condamnat în baza art. 42,187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, deoarece nu este dovedit că el împreună cu o altă persoană le-au atacat pe părțile vătămate, or ultimele nu au față de el careva pretenții, acestea indicînd la cea de a doua persoană că le-a atacat, Colegiul penal îl respinge ca neîntemeiat, relevînd că concluzia instanțelor de fond este justă și întemeiată.

În acest context instanța de recurs relevă că probele prezentate de acuzatorul de stat și anume declarațiile părții vătămate Ciutac N., a martorului Murgoi N., procesul-verbal de examinare a obiectelor din 07.05.2013, unde au fost cercetate înregistrările video ridicate din clubul „Activ” (f.d.113, vol. I), cu

certitudine dovedesc faptul înțelegerii prealabile între Cibotarean G. și Scorohod N. la comiterea infracțiunii.

Prin urmare, reieșind din cele menționate mai sus Colegiul penal apreciază ca fiind justă concluzia instanței de apel referitor la faptul că prin probele acuzării cu certitudine s-a constatat că scopul atacatorilor era comun și îndreptat la sustragerea în mod deschis de la ambele victime a bunurilor, fapt demonstrat prin acțiuni coordonate și concomitente ale făptuitorilor.

Un alt argument invocat de Cibotarean Grigorii este acela că instanțele de fond greșit au reținut în sarcina sa starea de recidivă.

Însă, instanța de recurs consideră că acest argument este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție. Aliniatul (2) lit. b) al aceluiași articol stipulează că recidiva se consideră periculoasă dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune intenționată gravă sau deosebit de gravă a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă sau deosebit de gravă.

Așadar, luând în considerație cele menționate mai sus, Colegiul lărgit conchide că, instanța ierarhic inferioară ținând cont de faptul că anterior inculpatul a fost condamnat în baza art. 26 alin. (1), 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, corect i-a stabilit acestuia pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 82 Cod penal - pentru recidivă de infracțiuni.

La fel, urmează a fi respins ca neîntemeiat și argumentul invocat de recurent referitor la faptul că la momentul comiterii infracțiunii sancțiunea art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, prevedea pedeapsa închisorii de la 3 la 6 ani, iar instanțele nu au ținut cont de acest fapt și i-au numit o pedeapsă extrem de aspră.

La acest capitol Colegiul penal relevă că, concluzia instanței de apel privind categoria și termenul de pedeapsă aplicată inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 27, 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, este justă și întemeiată, la stabilirea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75, 81 și 82 Cod penal.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de inculpat în recursul declarat sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil cu menținerea hotărîrii contestate.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul Cibotarean Grigorii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2015, în cauza penală în privința lui *Cibotarean Grigorii Nicolae*, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 26 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma

Petru Moraru